

درسنامه‌ی درس: هشتم

دریاقلی

نوشته: محمد رضا ترکی

معنی واژه‌ها

توان: نیرو	وسعت: گستردگی	ساعی: کوشا	بی شک: یقینا
به هنگام: به موقع	مدافع: دفاع کننده	تکلیف: موقعیت/وضعیت	پاسداری: محافظت کردن
جان فشانی: ایثار	مزار: قبر	همت: قصد/اراده	دلیرانه: شجاعانه
بشری: انسانی	ناگوار: تلخ/ناخوشایند	مقابله: مبارزه کردن	بهمن شیر: نام رود خانه ای
ارج: ارزش	اسارت: اسیر کردن	ناکام: کسی که به آرزویش نرسیده	محدود: کم/مختصر
بعثی: نیروهای ارتش عراق	تامین کردن: تهیه کردن	تلفات: نابوده شده‌ها	انگار: گویا

هم خانواده

دفاع: دفاعیه/مدافع/تدافع	فرسوده: فرسودن/فرسایش	کامل: تکمیل/تکامل/مکمل
مقدس: قدس/تقدیس	محاصره: حصر/محصور/حصار	خروشان: خروشنده/خروشیده
سرعت: سریع/تسریع	مقابله: تقابل/متقابل	انتقال: منتقل/ناقل

➤ معنی ابیات درس

❖ بیت اول: دریاقلی! تندتر رکاب بزن و از امام علی کمک بگیر، چون دین و میهن هم منتظر تلاش و

اراده ی قوی تو هستند

❖ آرایه ادبی: دین و میهن چشم انتظارند: جان بخشی/چشم انتظار: کنایه از منتظر بودن

❖ نکته دستوری: بیت ۴ جمله دارد. دریا قلی: منادا

❖ بیت دوم: اگر درنگ کنی / صبر کنی تمام کوچه های شهر تبدیل به میدان جنگ تن به تن و تانک با مردم می شود.

❖ نکته دستوری: بیت ۲ جمله دارد. کوچه های شهر: نهاد

❖ بیت سوم: اگر نتوانی راهت را ادامه بدهی و هوا روشن بشود، وضعیت شهری که از آن خاطره داری، مشخص می شود (یعنی از بین می رود).

❖ آرایه ادبی: تکلیف روشن شدن: کنایه از مشخص شدن وضعیت

❖ نکته دستوری: بیت ۳ جمله دارد.

❖ بیت چهارم: دریا قلی نام تو به بزرگی دریاست و حتی تاریخ هم در تلفظ نام تو دچار لکنت زبان می شود

❖ نکته دستوری: بیت ۳ جمله دارد / دریا قلی: منادا

❖ آرایه ادبی: تشبیه / جان بخشی

لغات املائی

هدف / هوشیار / تصمیم / محدود / جوامع / خاطره / ارج / کهن / دفاع / تحمیلی / مانع / سقوط / شغل / خردسال
ذوالفقاری / حاشیه / بعثی / غافلگیر کننده / انتظار / وسعت / تلفظ / نفوذ / عملیات / راه
انتقال / مزار / موقع / اتفاقات ناگوار

❖ تاریخ ادبیات

❖ شهید دریا قلی سورانی: در حمله عراق به ایران متوجه نقشه دشمن شد و خبر حمله و نقشه دشمن را به نیروهای ارتش و سپاه رساند و باعث ناکامی نقشه نیروهای عراقی در تصرف آبادان شد.